

Univerza v Mariboru

Tutorski sistem Univerze v Mariboru (izhodišča za uvedbo)

Pripravila: Delovna skupina za tutorstvo UM
Komisije za dodiplomski študij UM

Predsednik: prof. dr. Zoran Ren, FS

Podpredsednik: Marko Zdravković, študent MF

*Člani: prof. dr. Tomaž Dogša, FERI
doc. dr. Drago Bokal, FNM
Petra Markuš, študentka FF
Matej Moharič, študent FG*

Maribor, marec 2011

Kazalo:

1. UVOD	1
2. UDELEŽENCI TUTORskega SISTEMA IN NJIHOVA VLOGA	2
3. ORGANIZIRANJE IZVEDBE TUTORSTVA	4
UČITELJSKO TUTORSTVO	4
<i>Izbor tutorjev učiteljev</i>	4
<i>Usposabljanje tutorjev učiteljev</i>	4
<i>Dodelitev študentov tutorjem učiteljem</i>	4
<i>Naloge tutorja učitelja</i>	4
<i>Izvajanje učiteljskega tutorstva</i>	4
ŠTUDENSKO TUTORSTVO	4
<i>Izbor tutorjev študentov</i>	4
<i>Usposabljanje tutorjev študentov</i>	4
<i>Dodelitev študentov tutorjem študentom</i>	5
<i>Naloge tutorja študenta</i>	5
<i>Izvajanje študentskega tutorstva</i>	5
4. USPOSABLJANJE TUTORJEV	5
5. NAGRAJEVANJE TUTORskega DELA	5
6. UVEDBA TUTORskega SISTEMA	6
7. RAZVOJ TUTORskega SISTEMA	6

1. UVOD

Univerza v Mariboru (v nadaljevanju UM) želi oblikovati usklajen tutorski sistem z namenom vodenja, usmerjanja, motiviranja in pomoči študentom pri pridobivanju znanj in veščin, ki pripomorejo k njihovi večji akademski, obštudijski in osebnostni uspešnosti. Z vpeljavo tutorskega sistema želi UM zagotoviti aktivnejše vključevanje študentov v univerzitetno življenje ter pomoč pri razreševanju študijskih in življenjskih problemov na začetku študija (vstopno tutorstvo), med njim (vsebinsko tutorstvo) kakor tudi ob njegovem zaključevanju (izstopno tutorstvo).

Slika 1: Oblike tutorstva na članici UM

Oblike izvajanja tutorstva so naslednje:

Vstopno tutorstvo: se izvaja na začetku, to je v 1. letniku študija, in je prvenstveno namenjeno lažjemu pričetku študija študentov novincev na UM; vstopno tutorstvo izvajajo tutorji študenti in tutorji učitelji; vstopno tutorstvo zajema: vključevanje študentov v univerzitetno okolje, grajenje odnosa med študenti in visokošolskimi učitelji ter institucijo kot celoto na humanizmu, partnerstvu in skupnih prizadevanjih za doseganje s študijem zastavljenih ciljev.

Vsebinsko tutorstvo: se izvaja skozi celotno obdobje študija z namenom zagotavljanja večje študijske uspešnosti študentov; vsebinsko tutorstvo prvenstveno izvajajo tutorji učitelji ob pomoči tutorjev študentov; vsebinsko tutorstvo zajema: obravnavanje študijskih poudarkov oz. izbrane tematike/problematike in poglobljanje že osvojenega znanja, krepitev sposobnosti povezovanja in kritičnega vrednotenja, dodatno pomoč pri razumevanju in osvajanju študijske snovi, svetovanje pri izbirlnosti, pomoč pri načrtovanju terminov izpitov, vzpodbujanje in motiviranje študentov za sprotno delo, svetovanje glede opravljanja strokovne prakse, svetovanje in nudenje pomoči pri mednarodnih izmenjavah, svetovanje študentom pri vključevanju v obštudijske dejavnosti.

Izstopno tutorstvo: se izvaja ob zaključku študija, to je v zadnjem letniku študija, in je namenjeno zagotavljanju pravočasnega zaključka študija študentov, kakor tudi svetovanju študentom pri morebitnem nadaljevanju študija doma in v tujini ter informiranju o možnih poklicnih poteh po zaključku študija; izstopno tutorstvo izvajajo tutorji učitelji s pomočjo kariernih centrov; izstopno tutorstvo lahko izvaja tudi mentor diplomskega dela oziroma seminarja.

V tutorskem sistemu razlikujemo:

Učiteljsko tutorstvo: Oblika dela tutorja - visokošolskega učitelja ali asistenta, ki individualno svetuje dodeljenim študentom glede njihovega študija, izbire študijske poti in drugih vprašanj povezanih s študijem. V okvir učiteljskega tutorstva spada vstopno ter predvsem vsebinsko tutorstvo med študijem ter izstopno tutorstvo pri zaključevanju študija in diplomiranju študentov.

Študentsko tutorstvo: Oblika dela tutorja - študenta, ki svetuje skupini dodeljenih študentov glede njihovih študijskih in življenjskih vprašanj na univerzi. Študentsko tutorstvo zajema vstopno tutorstvo ob pričetku študija ter določene oblike vsebinskega tutorstva med študijem študentov.

Vse oblike tutorstva se med seboj nadgrajujejo in dopolnjujejo. Namen različnih oblik je dolgoročno zagotavljanje ustrezne študijske uspešnosti študentov, razvoj njihovih strokovnih in osebnih talentov ter akademske in osebne integritete. Prav tako je pričakovani pomembni učinek organiziranega izvajanja tutorstva tesnejša povezanost med samimi študenti kakor tudi med študenti in profesorji.

Dosedanje oblike in načini izvajanja tutorstva na članicah UM so zelo raznolike. Zato je smiselno oblikovati prilagodljiv sistem tutorstva, ki bo članicam UM omogočal vzpostavitev takšnih oblik tutorstva, ki ustrezajo njihovim posebnostim in dosedanjim izkušnjam.

2. UDELEŽENCI TUTORskega SISTEMA IN NJIHOVA VLOGA

Študent: Študent je v tutorskem sistemu prejemnik pomoči in svetovanja tutorja učitelja in/ali tutorja študenta. Je vsak redni ali izredni študent UM na prvi ali drugi stopnji študija.

Tutor učitelj: Tutor učitelj je osebni svetovalec, ki študentom svetuje in jih usmerja med študijem. Tutor je lahko vsak visokošolski učitelj ali asistent, redno zaposlen na UM. Članica UM za vsako študijsko leto javno objavi seznam tutorjev, ki so bili izbrani na osnovi internih meril članice in potrjeni na ustreznem organu članice.

Tutor študent: Tutor študent je osebni svetovalec, ki študentom svetuje in jim pomaga-pri študiju. Tutor je lahko vsak redni študent prve ali druge stopnje UM, ki se je udeležil usposabljanja za tutorja študenta in izpolnjuje interna merila članice za tutorja študenta.

Koordinator tutorjev učiteljev¹: Skrbi za izvajanje učiteljskega tutorstva na članici in ga nadzoruje, svetuje tutorjem učiteljem pri njihovem delu ter poroča senatu članice o izvajanju učiteljskega tutorstva. Koordinator tutorjev učiteljev je lahko vsak visokošolski učitelj ali asistent zaposlen na UM, ki ga dekan članice pooblasti za koordinacijo tutorskega dela na članici/oddelku/inštitutu/katedri.

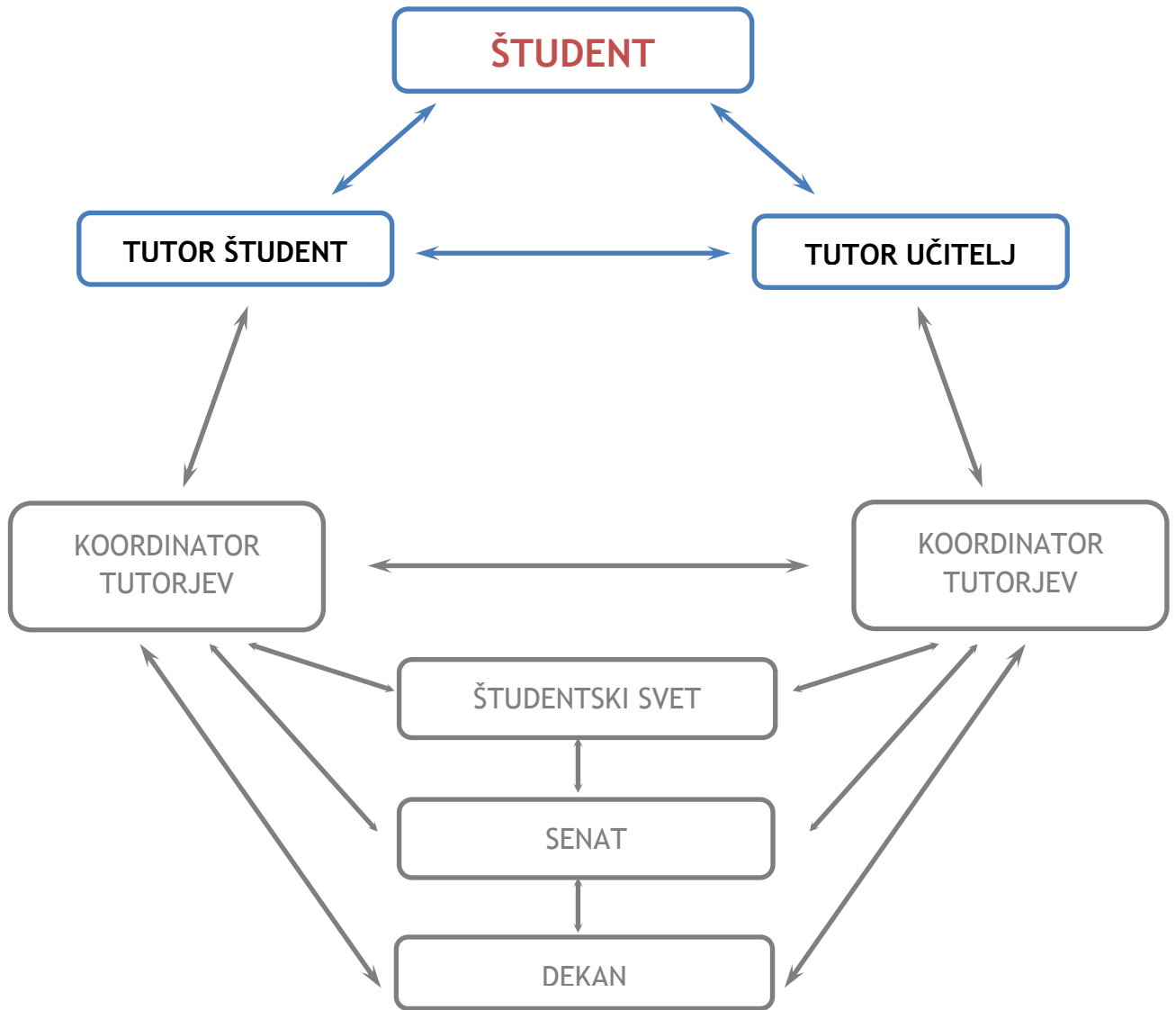
Koordinator tutorjev študentov²: Skrbi za izvajanje študentskega tutorstva na članici in ga nadzoruje, nudi pomoč tutorjem študentom pri njihovem delu ter letno poroča o študentskem tutorstvu študentskemu svetu in senatu članice. Koordinator tutorjev študentov je lahko vsak redni študent UM prve ali druge stopnje študija, ki ga dekan

¹ Članica z internim pravilnikom določi ali bo imela koordinatorja tutorjev učiteljev.

² Članica z internim pravilnikom določi ali bo imela koordinatorja tutorjev študentov.

članice na predlog študentskega sveta članice pooblasti za koordinacijo dela tutorjev študentov ali skupine tutorjev študentov.

Prodekan za izobraževalno dejavnost in prodekan študent: Usklajujeta in spremljata izvajanje tutorstva in zagotavljata polno podporo članice za nemoteno delovanje. O delu tutorjev poročata na vsaki seji študijske komisije/študentskega sveta (stalna točka), enkrat letno pa pripravita skupno poročilo za Senat članice.

Slika 2: Organigram tutorstva na članici UM.

3. ORGANIZIRANJE IZVEDBE TUTORSTVA

UČITELJSKO TUTORSTVO

Izbor tutorjev učiteljev:

- tutor učitelj je načeloma lahko vsak visokošolski učitelj ali asistent, redno zaposlen na UM, ki izpolnjuje interna merila članice;
- članica UM z internim pravilnikom posebej opredeli pogoje in postopek izbora tutorjev učiteljev;
- tutorje učitelje imenuje dekan članice za obdobje enega študijskega leta.

Usposabljanje tutorjev učiteljev:

- izobraževanje učiteljev članic za opravljanje tutorstva organizira Univerza v Mariboru, za kar v vsakoletnem programu dela zagotovi namenska sredstva;
- vsebine in obseg izobraževanja določi Komisija za dodiplomski študij UM.

Dodelitev študentov tutorjem učiteljem:

- članica UM z internim pravilnikom samostojno določi postopek dodelitve skupine študentov imenovanim tutorjem učiteljem in velikost dodeljene skupine, pri čemer upošteva študijski program, smer in številčnost v posameznih letnikih;
- študent lahko enkrat v študijskem letu zamenja dodeljenega tutorja brez navedbe razloga, če je na voljo dovolj tutorjev učiteljev.

Naloge tutorja učitelja:

- izvaja tutorske ure po objavljenem razporedu oziroma po dogovoru s študenti;
- redno komunicira s svojimi študenti in spremlja njihovo študijsko uspešnost;
- študentom svetuje, kako razrešiti ali kam se obrniti po pomoč za razrešitev študijskih in drugih problemov, ki se študentu pojavijo tekom študija;
- usmerja študente pri oblikovanju izbirnega dela predmetnika, prakse, smeri in oblik študija,
- vodi evidenco dela s študenti in pogostih vprašanjih, ki se študentom pojavljajo, na podlagi katerih sestavi morebitne predloge vodstvu članice/UM;
- se izobražuje po programu za izobraževanje tutorjev učiteljev.

Izvajanje učiteljskega tutorstva:

- v okviru lastnega pravilnika članica UM podrobneje opredeli izvajanje učiteljskega tutorstva;
- prvo tutorsko srečanje z dodeljeno skupino študentov tutor učitelj izvede najkasneje do 30.10. za tekoče študijsko leto.

ŠTUDENSKO TUTORSTVO

Izbor tutorjev študentov:

- tutor študent je načeloma lahko vsak študent, ki ima status študenta na članici UM, kjer izvaja tutorstvo, je pred pričetkom izvajanja tutorstva zaključil prvi letnik 1. stopnje študija in izpolnjuje interna merila članice;
- članica UM z internim pravilnikom posebej opredeli pogoje in postopek izbora tutorjev študentov;
- tutorje študente imenuje dekan članice za obdobje enega študijskega leta.

Usposabljanje tutorjev študentov:

- usposabljanje tutorjev študentov organizira članica UM, za kar ji UM v vsakoletnem programu dela zagotovi namenska sredstva;

- vsebine in obseg izobraževanja določi Komisija za študijske zadeve članice, glede na specifičnosti študijskih programov.

Dodelitev študentov tutorjem študentom:

- članica UM z internim pravilnikom samostojno določi postopek dodelitve skupine študentov imenovanim tutorjem študentom in velikost dodeljene skupine, pri čemer upošteva študijski program, smer in številčnost v posameznih letnikih;
- študent lahko enkrat v študijskem letu zamenja dodeljenega tutorja brez navedbe razloga, če je na voljo dovolj tutorjev študentov.

Naloge tutorja študenta:

- izvaja tutorske ure po objavljenem razporedu oziroma po dogovoru s študenti;
- redno komunicira s svojimi študenti in spremlja njihovo študijsko uspešnost;
- študentom svetuje, kako razrešiti ali kam se obrniti po pomoč za razrešitev študijskih in drugih problemov, ki se študentu pojavijo tekom študija;
- vodi evidenco o tutorskih urah in pogostih vprašanjih, ki se študentom pojavljajo, na podlagi katerih sestavi morebitne predloge vodstvu članice/UM;
- se udeleži izobraževanja za tutorje, posvetov in ostalih dogodkov, povezanih s tutorstvom;
- po potrebi sodeluje pri vpisu študentov novincev na UM in na informativnih dnevih.

Izvajanje študentskega tutorstva:

- v okviru lastnega pravilnika članica UM podrobneje opredeli izvajanje študentskega tutorstva;
- prvo tutorsko srečanje z dodeljeno skupino študentov tutor študent izvede najkasneje do 15.10. za tekoče študijsko leto.

4. USPOSABLJANJE TUTORJEV

Univerza v Mariboru organizira letna izobraževanja sodelujočih v tutorskem sistemu. Uvodno izobraževanje mora biti izvedeno pred pričetkom opravljanja dela tutorjev. Vsebine izobraževanj vključujejo *izobraževalne teme* kot so: komunikacija, delo v skupini, spoprijemanje s stresom, upravljanje s časom, študijske strategije, reševanje konfliktov, vodenje skupine in *informativne vsebine* kot so poznavanje pravic in dolžnosti študenta, delovanje fakultetnih in univerzitetnih organov. Udeležba na uvodnem izobraževanju je obvezna in predpogoj za opravljanje tutorskega dela, udeležba na ostalih izobraževanjih pa je za imenovane tutorje učitelje in tutorje študente priporočljiva.

5. NAGRAJEVANJE TUTORSKEGA DELA

Nagrajevanje tutorskega dela članica UM podrobneje opredeli v okviru lastnega pravilnika z ozirom na svoje potrebe, izkušnje in zmožnosti. Dolgoročno pa je pričakovati enotno ureditev tega področja na UM.

Tutorsko delo tutorjev učiteljev se upošteva v izvolitvenem postopku in vrednoti kot dodatna postavka v rubriki »Pedagoško delo« ter v okviru ocenjevanja delovne uspešnosti pri ocenjevanju pedagoškega dela.

Tutorsko delo tutorjev študentov je nagrajevano v skladu z načini nagrajevanja tutorjev študentov, ki jih posebej opredeli UM in zanje zagotovi tudi ustrezna namenska finančna sredstva.

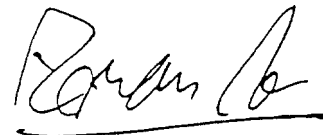
6. UVEDBA TUTORskega SISTEMA

Tutorski sistem se uvede v študijskem letu 2012/2013. Članice UM so do uvedbe tutorskega sistema dolžne sprejeti pravilnik, ki podrobneje opredeljuje izvajanje tutorskega sistema na članici. Ob uvedbi učiteljskega tutorstva je priporočeno, da se tutorjem učiteljem dodeli študente sorazmerno iz vseh letnikov študijskih programov.

7. RAZVOJ TUTORskega SISTEMA

Članice UM pričnejo z izvajanjem tutorstva v neki določeni omejeni obliki, ki vsebinsko ustreza tako temu dokumentu kot specifičnim potrebam članice, ki jih je le-ta opredelila s svojim pravilnikom. Članice UM so dolžne opravljati sprotno letno evalvacijo in na osnovi rezultatov ter pridobljenih izkušenj tutorski sistem nenehno nadgrajevati. Do pričetka študijskega leta 2017/2018 je s takšnim pristopom pričakovana vzpostavitev kvalitetnega, učinkovitega in s tem dokumentom v temeljih usklajenega tutorskega sistema po vseh članicah Univerze v Mariboru na prvi stopnji študija.

Maribor, 27. marec 2011

Predsednik: red. prof. dr. Zoran Ren